

תלמודו בידו

דף לג עמוד ב

א] הדס שענביו מרובים מעליו, האם הוא כשר ?

ב] הדס שענביו השחורים מרובים מעליו, ומיעט את הענבים מערב יום טוב, האם ההדס כשר ומדוע ?

ג] הדס שענביו רבו מעליו בערב יום טוב או ביום טוב עצמו, ומיעט את הענבים ביום טוב, האם ההדס כשר ומדוע ?

ד] האם מותר לכתחילה למעט ענבים שחורים מההדס ביום טוב, ומדוע ?

ה] מה יעשה אם הותר אגד הלולב ביום טוב ?

א] ענבים שחורים או אדומים: פסול. בין שהם במקום אחד ובין בכמה מקומות אינו הדר. ענבים ירוקים: כשר. כיון שצבעם כהדס אינו נראה כמנומר.

ב] הדין: לתנא במשנה ההדס כשר, ואפילו אם אגד את הלולב קודם שמיעט הענבים. הטעם: אין בלולב פסול של "תעשה ולא מן העשוי", שאין למדים לולב מסוכה. ואין כאן "דיחוי מעיקרא", שאין האגד מחיל על ההדס שם "חפץ של מצוה".

ג] בערב יום טוב: כשר, ואף שהיה אגוד עם הלולב כשנכנס יום טוב. ואף שכשהגיע זמן מצותו היה פסול, דחוי מעיקרא אינו דחוי לעולם. ביום טוב: ספק, האם נראה [כשנכנס יום טוב היה ההדס ראוי למצוה], ונדחה [מן המצוה כשנתרכו הענבים ביום טוב], חוזר ונראה.

ד] חכמים: אסור מדרבנן. שדומה למתקן כלי, שהרי מכשיר הדס הפסול למצוה. ר"א בר' שמעון: מותר, ובלבד שיש לו הדס אחר למצוה, כך שאינו נחשב כמתקן כלי.

ה] ר' יהודה: אין לו תקנה ביום טוב, שלולב צריך אגד העשוי כקשר גמור. חכמים: יענבנו. אבל לא יקשור את שני ראשי האגד יחד, שהרי זה קשר של קיימא. תנא בברייתא: יכרוך את האגד סביב המינים, ויתחוב את קצה האגד בתוך הכריכה. אבל עניבה אסורה, שהיא בכלל קשירה, וכדעת ר' יהודה.